

LÀM THỂ NÀO ĐỂ TRỞ THÀNH MỘT NGƯỜI TỐT CHÂN THẬT ĐÚNG NHƯ PHÁP

TẬP 11

Chào các vị bằng hữu, buổi tốt an lành!

Bài của chúng ta đã nói đến “thần” đối với “quân”, nghĩa là cấp dưới có trách nhiệm khuyên can những sai lầm của người lãnh đạo. Cho nên không chỉ là cấp dưới phải khuyên can người lãnh đạo, kỳ thực lúc ở trong gia đình, chúng ta phận làm con cái, khi cha mẹ có lỗi lầm thì chúng ta cũng phải nên khuyên can. Gọi là: “*Cha mẹ lỗi khuyên thay đổi, mặt ta vui lòng ta dịu*”. Cho nên, thái độ để khuyên can người khác cũng phải chính xác, nếu không có thể sẽ hoàn toàn ngược lại. Vả lại, chúng ta phải hiểu, sự hình thành quan niệm tư tưởng của một người trưởng thành đều không phải trong một sớm một chiều, cho nên khi khuyên bảo mà không nghe thì phải làm sao? Phải “vui can tiếp”. “Vui” này là vui của vui thích, nghĩa là bạn phải nắm chắc thời cơ. Khi nhìn thấy cha mẹ tương đối vui vẻ, hoặc là khi nhìn thấy người lãnh đạo tâm tình tương đối thì hãy khuyên. Không nên khuyên bảo vào những lúc cha mẹ đang không được vui vẻ, rất có thể sẽ bị mắng một trận té tát. Vì thế, phải biết xem xét tình hình.

“*Dùng khóc khuyên, đánh không giận*”. Dù cho cha mẹ không thể tiếp nhận thì chúng ta cũng không có một lời oán trách, bởi vì chúng ta đang làm những việc mà chúng ta phải nên làm, tự hỏi mình không thẹn với lương tâm. Cho nên khuyên cha mẹ không phải là nói họ không nghe thì thôi, về sau không khuyên họ nữa. Thái độ như vậy thì chúng ta đã quên đi bốn phận của người làm con rồi. Người khác đúng hay không đúng không quan trọng, chúng ta từng giờ từng phút phải nhắc nhở chính mình “*ta có làm đúng hay không, có tận hết bốn phận hay không?*”. Vì vậy, cấp dưới khuyên bảo người lãnh đạo, khuyên bảo cấp trên cũng phải biết quan sát thời cơ. Vả lại, phải ở trong một cái tiền đề là có được sự tín nhiệm của người lãnh đạo đối với chúng ta, nhất định là phải đủ mức thì mới có thể khuyên.

Chúng ta có thể nào mới vào công ty làm được ba ngày, sau đó lại có thể trực tiếp ăn nói thẳng thắn với ông chủ hay không. Việc đó thì không thể nào. **Vì thế, cơ sở để khuyên can người khác là ở tín nhiệm.**

Trong tiết trước chúng ta đã nói đến ông Ngụy Chủ, một vị đại thần rất nổi tiếng trong lịch sử đời nhà Đường. Ông đã biết nắm bắt thời cơ để khuyên can Đường Thái Tông. Khi Ngụy Chủ qua đời, Đường Thái Tông vô cùng đau lòng, cũng đã khóc một khoảng thời gian. Đường Thái Tông đã nói: “*Lấy gương tự soi, dĩ sử vi kính, khả dĩ tri hưng thế, dĩ nhân vi kính, khả dĩ minh đắc thất*”. Lấy gương đồng soi rọi gương mặt mình, nhìn vào có thể thấy quần áo chưa chỉnh tề ở chỗ nào, tóc tai đã gọn gàng chưa, có thể chỉnh sửa lại áo mũ. “*Dĩ sử vi kính*”, nghĩa là lấy lịch sử để làm thành tấm gương rọi chiếu chính mình. “*Khả dĩ tri hưng thế*”, có thể biết cách

làm thế nào để trị vì một đất nước, khiến cho đất nước hưng thịnh. Làm thế nào để đất nước có thể thịnh vượng thì trong lịch sử có thể học hỏi được một số kinh nghiệm. “*Dĩ nhân vi kính, khả dĩ minh đức thât*”. Giả sử có thần dân chịu khuyên can họ, họ có thể biết được mỗi một chính sách của mình đối với xã hội và đất nước là tốt hay xấu. Họ có thể từ trong những khuyên can của thần dân mà biết được vấn đề được và mất. Vì thế, Đường Thái Tông nói ông có ba cái gương đã bị bể hết một tấm, chính là Ngụy Chủy đã qua đời rồi. Đường Thái Tông có thái độ như vậy thảo nào nhà Đường lại có nhiều hiền thần xuất hiện đến như vậy. Ông cũng có thể sáng tạo ra “trình quán chi trị” vào thời nhà Đường. Vì thế, Ngụy Chủy là một tấm gương rất tốt về việc làm một thần dân của người khác.

Rất nhiều người làm thân phận cấp dưới đều rất sợ việc khuyên can cấp trên. Có hiện tượng này hay không? Rất sợ phải khuyên can, vì sao lại sợ khuyên? Có người nói vì có tâm được mất, sợ sau khi khuyên rồi thì mất luôn chiếc ghế. Cho nên con người một khi có cái tâm được mất, khi chỉ biết lo được lo mất thì sẽ không thể nào tuân theo lý trí, không thể tuân theo chính khí để làm việc. Vì thế, người xưa đã nói: “*Vô dục tắc cương*”. Chữ “dục” này có ý nghĩa là gì vậy? Chữ “dục” này chính là tự tư tự lợi. Con người mà có tự tư tự lợi thì tâm của họ sẽ không ngay thẳng, sẽ làm những chuyện gì? Lo lắng chuyện đông chuyện tây, suy nghĩ chuyện này suy nghĩ chuyện kia. Cho nên hiện tại có rất nhiều viên chức của các cơ quan xí nghiệp mỗi ngày đều phiền não. Phiền não ở việc nên theo một vị quan trên nào. Nếu như theo sai người (chúng ta hay nói là thay đổi triều đại), thì công lao đổ sông đổ biển, gọi là: “*Vua nào thì triều thần nấy*”. Lấy tâm thái như vậy đối với cấp trên mà nói thì cuộc đời có cảm giác vũng vàng hay không? Không thể nào. Dùng cái tâm cảnh như vậy thì mỗi ngày không phải là chăm chỉ làm việc mà đang làm gì? Đang phỏng đoán tâm thái của cấp trên. Cấp trên ưa thích chúng ta nói những gì thì chúng ta nói những lời nịnh hót đó, ưa thích chúng ta làm những việc gì chúng ta liền đi làm những việc đó. Sống những ngày tháng như vậy rất mệt mỏi. Phương thức làm việc như vậy thì họ có thể nào liên tục làm việc trong hai mươi - ba mươi năm một cách suôn sẻ hay không? Rất khó. Vì sao vậy? Khi họ a dua nịnh hót như vậy thì cấp trên mới trọng dụng. Mà vị cấp trên đó có thể làm được lâu hay không? Cho nên suy nghĩ thì phải suy nghĩ cho sâu, phải suy nghĩ cho xa. Chân thật một người cấp trên mà bạn a dua nịnh hót mới ưa thích bạn thì bảo đảm sẽ làm không bao lâu, đến lúc đó thì bạn đúng là công lao đổ sông đổ biển.

Ngược lại, có một số người tương đối chính trực ngay thẳng, họ mỗi ngày đều suy nghĩ ta làm những việc này cho cơ quan là chịu trách nhiệm đối với nhân dân, chịu trách nhiệm với đất nước, cho nên bất luận là ai làm cấp trên, ta cũng nhất định tận hết sức của mình để làm tốt công việc. Cũng bởi vì họ có được thái độ như vậy mà năng lực làm việc của họ cũng mỗi ngày một nâng lên. Bởi vì họ chăm chỉ làm việc, năng lực lại một mạch nâng cao, đợi đến khi có người cấp trên tốt đến thì họ nhất định sẽ phải dùng người nào có thể xử lý công việc được thỏa đáng, làm viên mãn chức trách, lúc này thì cơ hội không mời cũng tự đến. Vì thế, chỉ cần chúng ta “vô dục”, không phải vì tự tư tự lợi, tận bổn phận để làm việc, tin là trong suốt quá trình sự nghiệp cuộc đời chúng ta nhất định sẽ có sự phát triển rất tốt. Trong suốt các quá

trình làm việc thì tin cũng có rất nhiều cấp trên, rất nhiều quan trên sẽ có sự chiều cố đặc biệt, đề bạt. Vì thế, trong quá trình công việc ta gặp được cấp trên tốt, không chỉ là chỉ đạo bạn trên vấn đề năng lực mà thậm chí sẽ rất quan tâm đến cuộc sống gia đình của bạn. Cho nên một người ở trong cả quá trình làm việc, chúng ta phải thời thời có thể niệm nhớ những người đã từng chiếu cố mình, những ông chủ hay cấp trên đã từng đề bạt chúng ta. Cái ơn này không thể quên.

Trong xã hội hiện nay, có một số sự việc khiến chúng ta xem thấy rất đau lòng. Ví dụ có một công ty mở ra được hai mươi - ba mươi năm, khi xảy ra việc khủng hoảng doanh nghiệp, vào lúc này thì như thế nào? Rất nhiều công nhân viên chức bắt đầu bao vây công ty lại. Vào lúc này thì ai được lợi ích? Không có ai được lợi ích. Họ có thể bởi vì hai hoặc ba tháng công ty chưa phát lương mà rất nhiều công nhân viên liền bao vây nhà máy lại. Con người hiện tại làm việc thường làm theo cảm tính nhất thời, đều không biết suy nghĩ lâu xa một chút. Bởi vì một khi bao vây công ty lại thì tình hình kinh doanh của công ty sẽ đi xuống. Kinh doanh đi xuống thì ông chủ cũng không có cách nào để làm tiếp được nữa, công nhân cũng mất luôn công việc. Cho nên nếu thường làm việc theo cảm tính thì sẽ làm ra một số việc đáng ân hận, mà khiến cho bất kỳ ai cũng không được lợi ích gì. Khi tôi nhìn thấy những sự việc này thì tôi suy nghĩ, ông chủ này trong hai mươi - ba mươi năm nay đã chống đỡ biết bao nhiêu khó khăn, phải gánh vác bao nhiêu trách nhiệm, cấp dưới có từng nghĩ qua chưa. Công nhân chỉ biết nghĩ ta mỗi tháng có lương để lãnh là được rồi.

Ba của tôi là người làm việc cho ngành ngân hàng, ông nói không nên nhìn thấy ông chủ có nhà cửa đường như rất lớn, có xe hơi lái cũng rất tốt, kỳ thực người vất vả chăm lo cho ngân hàng nhất là ai? Chính là ông chủ. Trong khi doanh nghiệp phát sinh những vấn đề nguy cơ về kinh tế thì những ông chủ này mỗi ngày đều vì chuyện tiền bạc mà đánh giá, tính toán tình hình. Cho nên có thể trong khi tất cả công nhân viên đang ngon giấc thì ông chủ vẫn đang suy nghĩ tìm tòi, vẫn đang phiền não. Vì vậy, tất cả công nhân viên trong hai mươi - ba mươi năm nay có thể có được cuộc sống gia đình ổn định như vậy thì có một phần công lao nhất định phải tính cho ông chủ. Mà công lao trong hai mươi - ba mươi năm nay ngược lại vì chưa kịp trả hai - ba tháng lương đã đổi mặt thành thù với ông chủ. Cho nên con người không thể nào làm ra sự việc thất đức này, không thể làm ra những việc vong ơn bội nghĩa này. Có một câu nói: *“Đừng vì việc hiềm nghi nhỏ mà xa lánh tình thân, đừng vì oán giận mới mà quên đi ân tình cũ”*. Một người không nên vì thù ghét nhỏ, vì một xung đột nhỏ mà lánh xa người thân, việc này không được. Hiện tại người làm việc này có nhiều hay không? Tính khí nổi lên không áp chế được tức giận, ngay cả cha mẹ cũng mặc kệ, cả anh em cũng bất kể, việc này rất thiếu đạo đức. *“Đừng vì oán mới mà quên ơn cũ”*, không nên bởi vì những oán giận nhỏ mới phát sinh mà đã có thể quên đi ân đức của mấy mươi năm. Cuộc đời của ông chủ cũng phải có lúc lên lúc xuống, khi họ đang lúc đi xuống, bạn ngược lại cầm dao đâm họ một cái, việc như vậy thật là không có nhân đạo. Cứ làm như vậy thì nhất định sẽ dẫn đến đôi bên cùng thiệt hại.

Tôi cũng đã từng xem thấy một tin tức, người Hàn Quốc vào mười mấy năm về trước đã xảy ra sụp đổ tài chính. Vào lúc đó, nền kinh tế rất nhiều nước Đông Nam Á cũng theo đó mà sụp đổ. Rất nhiều viên chức Hàn Quốc đem tiền trong nhà của mình đi tìm các ông chủ, họ nói: “Ông chủ, ông không thể đóng cửa được, ông đóng cửa thì sẽ có hàng trăm gia đình gặp khó khăn, tiền của chúng tôi đây ông có thể đem đi xoay sở”. Như vậy công ty nhất định sẽ có thể tiếp tục kinh doanh, đều có thái độ như cùng chung một chiếc thuyền vậy. Các vị bằng hữu, người Hàn Quốc có thái độ đối với cấp trên, với người lãnh đạo như vậy là học được từ ai? Là học được từ Thánh Hiền Trung Quốc. Những sự việc như vậy có thể nhìn thấy được ở xã hội Trung Quốc hay không? Không có. Vậy người Trung Quốc lại đi học ai vậy? Đi học tự tư tự lợi của người Tây Phương, chỉ biết nghĩ đến chính mình. Cho nên cứ như vậy thì đất nước có thể đoàn kết hay không? Doanh nghiệp không thể đoàn kết, gia đình cũng không thể đoàn kết. Cho nên chúng ta thân phận cấp dưới cũng phải có lý trí, phải có thể đôi bên đoàn kết giúp đỡ lẫn nhau. Người Nhật Bản đối với chính sách của công ty, ví dụ như bất mãn, thì họ tuyệt đối không đi bao vây công ty mà họ đeo một miếng vải trắng lên đầu, trên đó viết một chữ “kháng nghị”, sau đó vẫn tiếp tục làm công việc của mình. Tiếp tục làm việc, công ty kinh doanh được bình thường, nhưng khi ông chủ đi vào, nhìn thấy mỗi người đều đeo băng kháng nghị thì lập tức triệu tập các chủ quản để bắt đầu họp xem rốt cuộc là chính sách nào không thỏa đáng để cùng nhau ngồi lại với nhau kiểm thảo. Một khi ngồi lại với nhau kiểm thảo thì sẽ điều chỉnh lại một số cách làm. Họ vừa điều chỉnh thì những người công nhân sẽ cảm thấy cấp trên, cảm thấy ông chủ cũng có phần thành ý để suy nghĩ cho họ, và như vậy thì xung đột đã được hóa giải một cách tự nhiên. Người Nhật Bản làm như vậy, người Hàn Quốc làm như vậy đều học được từ người Trung Quốc. Cho nên, các vị bằng hữu, chúng ta học thì nhất định phải học cái tốt, không thể học những thứ không tốt. Kết quả những thứ tốt nhất này tất nhiên là sẽ dành cho gia đình của chính mình. Việc này chúng ta cảm thấy rất xấu hổ. Phải biết trân trọng văn hóa truyền thống của chúng ta, hãy làm cho viên mãn hơn mối quan hệ quân thân này.

Ở đây chúng ta đã nói đến điều thứ hai là “quân thân hữu nghĩa”, tiếp đến thứ ba là “phu phụ hữu biệt”.

Thứ ba, “phu phụ hữu biệt”

Trước khi nói đến vấn đề vợ chồng, chúng ta hãy suy nghĩ một chút về mối quan hệ vợ chồng được phát triển lên như thế nào? Ngày xưa, đương nhiên mối quan hệ vợ chồng đã phát triển lên một cách trực tiếp. Ngày xưa là thời “ông mai bà mối”, cha mẹ đặt đâu con ngồi đó. Như vậy có tốt hay không? Rất nhiều người đều nói những thứ xưa cũ đều không tốt. Kỳ thực nói những lời này đều không có thâm nhập lý giải được đạo lý. Giả sử nói tự do yêu đương rất tốt, cha mẹ gả ép kiểu ngày xưa là không tốt, vậy xin hỏi vợ chồng ngày nay sông với nhau có tốt hơn vợ chồng ngày xưa không? Cỡ nào thì cũng không tốt bằng ngày xưa, thật sự lộn xộn hết cả lên.

Chúng tôi cũng đã từng nhìn thấy một người bạn, mẹ của bạn ấy đã kết hôn ba lần, cha của bạn thì kết hôn bốn lần. Vậy gia đình này của họ thực tại rất đông, cũng rất

loạn, có thể khi giới thiệu với người khác thì đầu óc cũng lẫn lộn cả lên. Cho nên mối quan hệ vợ chồng hiện nay so với ngày xưa thật sự kém quá xa. Vì sao lại như vậy? Bởi vì ngày xưa do cha mẹ làm chủ, cho nên ai là người giúp chúng ta tìm đối tượng? Là cha mẹ. Cha mẹ lớn hơn con cái mấy mươi tuổi, kinh nghiệm cuộc sống sẽ rất nhiều. Việc tìm đối tượng cho con của mình là vì mục đích hạnh phúc cả đời chúng, đó không phải là việc nhỏ, cho nên họ nhất định sẽ cẩn thận tìm đến những gia đình có gia thế tốt, tìm những người môn đăng hộ đối để kết thông gia, kết nhân duyên này. Vì thế sẽ tìm một cách rất cẩn thận, cho nên tỷ lệ ly hôn sẽ cực kỳ thấp. Và lại, người hỏi trước rất biết cam chịu số phận, gọi là “*phu phụ hữu biệt*”, họ sẽ toàn tâm toàn lực làm tốt chức trách của mình.

Thế hệ trẻ chúng ta hiện nay không chỉ không hiểu được bổn phận của chính mình phải làm những gì, lại thích việc đòi nợ trả nợ này, vì thế khi vợ chồng phân công công việc thì có thể sẽ cãi vã nhau. Mỗi ngày đều so đo tính toán những công việc vụn vặt nhỏ nhặt như “*em giặt đồ ba ngày còn anh giặt đồ hai ngày*”, thậm chí tiền bạc mỗi người đều có cất giữ riêng, đều có khoản tiền để riêng. Tâm của hai vợ chồng đều không thể có cách nào dung hợp lại thành một, hôn nhân sớm muộn gì cũng có vấn đề. Thật cũng không có cách nào!

Thời đại đã thay đổi rồi, cũng không có chuyện mai mối cưới gả cha mẹ sắp đặt nữa. Hiện tại đang chú trọng việc gì? Là tự do yêu đương. Tự do yêu đương đó đã đi đến kết quả như thế nào? Việc tự do yêu đương đến sau cùng không còn một chuẩn mực nào để nói, gia đình đại loạn. **Gia đình lại là một tế bào của đất nước của xã hội, tế bào hỏng rồi thì cơ quan cũng hỏng. Gia đình đã hỏng rồi thì đất nước xã hội sẽ động loạn bất an.** Vì vậy, việc dạy con cái tìm cho được đối tượng tốt có quan trọng hay không? Quan trọng. Xin hỏi khi nào thì có thể dạy chúng? Đợi chúng tốt nghiệp đại học rồi dạy phải không? Phải dạy chúng biết nhìn người, biết giao thiệp với người. Cái năng lực này đặc biệt quan trọng. Cho nên trong tình trạng tự do yêu đương phải cẩn thận ghi nhớ ba chữ: “**Thận u thủy**”. Đối với việc bắt đầu phải hết sức cẩn thận. Cho nên khi tìm đối tượng thì phải như thế nào? Mắt phải tinh tường, nhất định phải tinh tường. Vì vậy, phải dạy chúng biết nhìn người như thế nào. Người trẻ tuổi hiện nay không có khái niệm này. Không có khái niệm này thì rất nguy hiểm. Vì vậy, chúng ta hiện nay xem thấy những nam nữ thanh niên này yêu nhau đều là việc nguy hiểm cận kề. Có cảm giác này hay không? Đều là toát mồ hôi lạnh dùm chúng.

Tôi có rất nhiều học trò nữ có dáng vẻ xinh đẹp, cho nên khi tôi dạy học, nhìn thấy mà rất lo lắng. Hiện nay vẻ đẹp bề ngoài có thể hại chết chính người đó. Vì sao vậy? Bởi vì người nam hiện tại chỉ chú trọng sắc mà không chú trọng hiền ngoan, mà từ nhỏ đến lớn lên, mọi người đều nói với chúng: “*Wao! Con sao mà xinh đẹp đến như vậy!*”. Từ khi mới ba - năm tuổi đã nói: “*Con sao mà xinh xắn quá!*”. Thế là mỗi ngày chúng đều cầm cái gương để mà làm gì? Để soi gương mặt của mình. Chúng dùng hầu hết thời gian của mình vào việc làm đẹp khuôn mặt, vào việc quần áo ăn mặc, không dành thời gian cho việc học tập kiến thức, không dành thời gian cho việc học hành. Bởi vì những cô bé này từ nhỏ đã quen nghe những lời khen tặng này, cho

nên chúng sẽ rất xem trọng gương mặt của mình. Giả như sau khi lên trung học, lại được những cậu thanh niên khen tặng: “*Em thật sự là người xinh đẹp nhất mà anh từng gặp*”, vừa nghe những lời như vậy thì thế nào? Như rót mật vào tai. Cô bé sẽ mê muội với những lời như vậy thì rất nguy hiểm. Cho nên học trò của tôi lớp năm, lớp sáu, thì tôi nhất định dạy cho chúng cách nhìn người như thế nào. Nếu không, đến lúc nghe được những lời đường mật thì sẽ phiền phức. Cho nên: “*Con gái sợ giả nhảm chồng*”. Vì vậy, năng lực này cần phải được bồi dưỡng ngay từ nhỏ.

Tôi thường hay nói với học trò, con người giao tiếp qua lại với nhau nhất định có quỹ đạo phát triển tự nhiên của nó. Cho nên con người bắt đầu từ khi quen biết với nhau, sau khi quen biết thì dần dần mới thân thiết, thấu hiểu lẫn nhau, bắt đầu tình trạng thấu hiểu nhau. Sự thân thiết thấu hiểu này hiện tại thì rất khó. Chúng ta có câu: “*Vì không hiểu nhau nên mới lầy nhau*”. Bởi vì hiểu nhau, biết rõ nhau, hiểu rõ nhau thì là chia tay. Việc này thật sự vô lý, đều là chưa hiểu rõ nhau mà đã kết hợp.

Bạn xem, con người hiện nay đem cả cuộc đời của mình ra để làm trò đùa. Đem cuộc đời của chính mình ra làm trò đùa không nghiêm trọng, ai mới là người lo lắng, ai mới là người đau lòng? Cha mẹ bạn còn đau lòng hơn cả bạn, người yêu thương bạn sẽ buồn lòng hơn chính bạn.

Tôi có một người bạn rất thân. Tôi và cô ấy đã quen biết nhau rất lâu. Cô yêu một thanh niên không phải là người tốt cho lắm, nhưng chúng tôi thật sự rất khó mở lời, gọi là “*người trong cuộc thì tối, người ngoài cuộc thì sáng*”. Trong suốt một quá trình như vậy, chúng tôi cũng đều lo lắng thay cho cô ấy, về sau rốt cuộc cô cũng đã bừng tỉnh cơn mộng. Sau khi cô đã tỉnh ngộ được vấn đề, tôi liền lập tức chạy xe đến chỗ của cô, để làm gì? Để hộ giá cho cô. Sau khi tỉnh ngộ cũng có thể có lúc vẫn vương tơ lòng, cho nên chúng tôi liền nhanh chóng đến để giúp đỡ cho cô, để cho cô không quay trở lại nữa, để cho cô không nên suy nghĩ lại. Khi đi hộ giá thì đi đến nhà của cô, tôi vừa nhìn thấy mẹ của cô (bởi vì mẹ cô và tôi cũng quen biết nhau), mẹ của cô khi kể về cô đến chỗ này thì mắt mũi đỏ hoe. Vì vậy, chúng ta nói con cái báo ơn cha mẹ đều không thể nào báo đáp cho hết được, vì chúng ta vẫn còn làm ra những sự việc khiến cha mẹ lo lắng buồn phiền đến như vậy. Xin hỏi mẹ của cô bạn này có ngủ ngon được không? Con gái của mình yêu một người mà không được hạnh phúc, bạn xem lúc nào mẹ của cô cũng lo lắng thấp thỏm. Đích thực cuộc sống chúng ta phải có lý trí, bởi vì có rất nhiều người đang quan tâm lo lắng cho cuộc sống của chúng ta. Cho nên việc quen với ai cũng nhất định phải tìm hiểu rõ trước rồi mới tiến tới phát triển tình cảm. Cách tìm hiểu như thế nào? Nhất định là phải tìm hiểu ở trong một tình trạng rất tự nhiên. Gọi là tình trạng tự nhiên chính là cũng giống như bạn học vậy, giống như là đồng nghiệp vậy, mọi người đều có cơ hội tiếp xúc với nhau. Vào lúc này thì bạn hãy quan sát xem họ làm việc có chăm chỉ nghiêm túc hay không, có trách nhiệm hay không? Bạn có thể quan sát người đó có biết quan tâm tới người khác hay không, có tâm bao dung hay không? Đây mới có thể xem thấy được người đó có biết đối đãi với người khác, có biết chăm lo người khác hay không.

Có rất nhiều cô gái nói tôi cần gì phải để ý nhiều như vậy, chỉ cần anh ấy chăm lo cho tôi là được rồi. Vậy tâm yêu thương của một người chỉ thể hiện đối với một người nào đó, còn lại đối với người khác đều không có, vậy xin hỏi tâm yêu thương đó là thật hay là giả? Là giả. Đúng vậy.

Chúng ta nói có một công cụ tốt nhất để tìm đối tượng là gì? Tiêu chuẩn tốt nhất cho việc này chính là hiếu đạo.

Các tiết giảng trước đã nhắc đến, ngay cả cha mẹ họ cũng không biết quan tâm chăm sóc, không có hiếu thuận, thì việc họ tốt với bạn chỉ là giả. Đó chỉ là họ đang thấy được có lợi ích để mà tranh lấy, đợi đến khi cái lợi đó biến thành hại thì họ sẽ ruồng bỏ bạn, sẽ bỏ mặc bạn. Vì thế, khi bạn nhìn thấy họ biết quan tâm chăm sóc đối với người khác, chứng tỏ người này rất có tấm lòng yêu thương. Bạn phải quan sát người khác như thế thì mới chuẩn xác được. Nhưng thanh niên hiện nay thì đều không biết, đều ngay lập tức như thế nào? Hôm nay biết nhau thì ngày mai hai người đã chính thức yêu nhau, hai người đã bắt đầu hẹn hò với nhau. Lúc này bạn nhìn người có được chuẩn hay không? Tuyệt đối không. Họ tuyệt đối sẽ đem những điều tốt nhất của mình, không chỉ là tốt nhất, có thể là cố giả bộ làm ra để cho bạn xem thấy, các bạn nhìn thấy thì rất cảm động. Điều không tốt của họ thì sao? Họ sẽ giấu nhem hết. Cho nên việc nhìn người cần phải khách quan mà nhìn, phải xem trong lúc họ xử sự đối người tiếp vật hàng ngày, thì bạn mới có thể tìm hiểu được một con người nào đó. Kỳ thực vì sao những thanh niên nam nữ ngày nay đều chưa nhìn thấy được rõ con người lẫn nhau, chỉ thoáng cái là họ đã yêu nhau rồi? Vì bị truyền hình làm ảnh hưởng, bị những phim điện ảnh làm ảnh hưởng. Bạn xem, những bộ phim nước ngoài xong thì như thế nào? Buổi sáng vừa gặp đã yêu, buổi chiều thì đã có thể kết hôn rồi, có phải không? Nhưng mà họ đều không biết Phương Tây cũng có rất nhiều người buổi sáng kết hôn, buổi chiều đã ly hôn. Thật hoang đường, như trò trẻ con! Kết hôn lý nào lại có thể như trò trẻ con được chứ? **Kết hôn là việc chịu trách nhiệm đối với người đối phương, phải chịu trách nhiệm đối với con cái, chịu trách nhiệm đối với xã hội.**

Giả như bạn sau khi kết hôn xong lại không thể dạy dỗ con cái cho tốt, để cho đứa con này phạm phải tội ác tày trời, khiến cho quốc gia phải điều động hàng trăm cảnh sát để truy bắt nó, bạn xem đã lãng phí bao nhiêu tài nguyên của quốc gia. Cho nên con cái sinh ra trong gia đình chúng ta, thì chúng ta phải chịu trách nhiệm với xã hội.

Thường khi tôi nói đến mối quan hệ nam nữ thì tôi đều bảo học trò đứng dậy, bảo học trò nào vậy? Bảo những học trò thường xuyên không chăm chỉ học tập, về sau sẽ không biết chăm chỉ làm việc. Chúng tôi đều gọi tên chúng, đều là gọi học sinh nam. Tôi nói: *“Em sau này đừng có cưới vợ”*. Chúng ngần người ra cũng không biết tôi nói vậy là có ý gì. Tôi nói: *“Em ngay cả bản thân mình còn lo chưa xong thì sẽ không thể nào là người biết tự chịu trách nhiệm. Là người không có trách nhiệm, vậy thì em sau này đừng có kết hôn. Nếu kết hôn thì sẽ hại người đối phương, không những hại đối phương mà còn hại luôn con cái chính mình. Không những hại con cái mà còn có lỗi với xã hội”*. Nghe như vậy xong thì chúng ghi nhớ sâu sắc. Tôi tin

rằng chúng sẽ ghi nhớ cả đời. Tiếp đến, ngoài việc chúng ghi nhớ thì còn ai cũng ghi nhớ nữa? Là những bạn học nữ khác cũng biết được là tìm đối tượng thì phải tìm như thế nào. Không phải tìm người biết nói lời ngon tiếng ngọt mà là tìm người biết gánh vác trách nhiệm. Còn các bạn nam khác nghe xong thì cũng biết bản thân mình không thể không có trách nhiệm. Cho nên nhắc nhở như vậy khiến cho chúng hình thành được quan niệm này. Bởi vì thanh niên hiện tại bị ảnh hưởng bởi phim ảnh quá nhiều, cho nên chúng đối với sự phát triển bình thường của mối quan hệ hai giới không có được nhận thức chính xác. Đã vậy, chúng còn nghe rất nhiều những bài tình ca, dường như chúng cảm thấy nếu không yêu đến cố sống cố chết thì không thể gọi là tình yêu. Có hay không? Dường như phải khổ đến không thể chịu nổi, như là bị dao cắt vào tim, thì chúng mới cảm thấy tuổi trẻ của mình quả là không uổng phí. “*Người không lông bông thì uổng cả tuổi xuân*”, việc này quả thực là hồ đồ với nhau một thể. Cho nên mỗi quan hệ cha mẹ phải giáo dục, mỗi quan hệ quân thân cần phải giáo dục, mỗi quan hệ vợ chồng, quan hệ giữa nam và nữ phải giáo dục. Con người mà không học thì không biết, không hiểu đạo lý. Vì vậy, sau khi quen phải hiểu biết lẫn nhau phải có thể biết quan sát ở trong hoàn cảnh cuộc sống tương đối bình thường.

Chữ “biết” này tương đối khách quan. Đôi bên sau khi quen biết tìm hiểu nhau rồi thì sinh ra điều gì? Quý trọng cái thái độ đối người của đối phương, quý trọng sự quan tâm chăm sóc của đối phương đối với chúng ta. Tiếp đến mới bước vào giai đoạn cảm mến nhau. Trong giai đoạn cảm mến lại thông qua một quá trình qua lại với nhau, cùng chung nhận thức những giá trị nhân sinh quan. Tiếp đến mới bước vào giai đoạn yêu thương nhau. Sau khi đã yêu nhau, lúc thời cơ đã thành thực, cha mẹ hai bên cũng đã tán thành. Trong quá trình tìm hiểu lẫn nhau này không chỉ hai người các bạn tìm hiểu nhau, mà phải làm cho cả quá trình như vậy đều có thể khiến cha mẹ cũng tiếp nhận, có thể hiểu rõ.

Có rất nhiều cha mẹ không chấp nhận cuộc hôn nhân thì tỷ lệ thất bại cũng rất cao, vì sao vậy? Bởi vì cha mẹ không tán thành thì nhất định cũng có cái lý của họ. Giả sử giữa nam nữ với nhau cảm thấy cũng rất hợp, bạn cũng không nên quá vội vàng tiến tới hôn nhân. Giả như bạn thật sự cảm thấy giữa hai bên thật sự thẳng thắn, thành khẩn, chân thành muốn tìm hiểu nhau, cứ thông thả một chút, bạn cứ tiếp tục để cho cha mẹ hai bên có thể tán thành hơn nữa, hoan hỷ hơn nữa, khi đó hãy đi tới hôn nhân. Thậm chí người nam cần phải biểu hiện tốt hơn, vượt trội hơn, để khiến cho cha mẹ của đối phương được yên tâm hơn thì hãy tiến tới hôn nhân. Hôn nhân mà có được sự chúc phúc của cha mẹ thì mới có thể lâu dài. Vì vậy, sau khi đã yêu nhau mà muốn kết hôn, kết hôn có phải là kết thúc rồi hay không? Không phải. Có câu: “*Kết hôn chính là nắm mô của tình yêu*”, có phải thâm thúy như vậy hay không?

Mối quan hệ vợ chồng là phải xem ăn ở như thế nào. Thậm chí dù mối quan hệ vợ chồng tốt thì còn mặn nồng hơn so với lúc còn yêu nhau, càng phải thương yêu quý mến nhau. Tôi thường nói tình yêu của một người có thành tâm thành ý hay không, khi còn trẻ thì nhìn không ra, đến khi nào thì mới chuẩn được? Thường vào ngày mười lăm, mười sáu, mười bảy, trên truyền hình có một quảng cáo, đó là một ông

lão dắt một bà lão đi dạo bộ. Lúc đi trên đường, bà lão nói với ông lão: “*Ngày mai nhớ ăn chay đớ*”. Mừng một, mười lăm thì phải ăn chay, bà lão nhắc nhở ông lão ngày mai phải nhớ ăn chay. Bạn xem, một đôi vợ chồng già, hai bên quan tâm giúp đỡ nhau đến lúc cuối đời, tình yêu đó mới chân thật là lâu dài. Vì vậy, loại tình cảm này mới là chân tình. Vì sao mà vợ chồng đến khi già như vậy mà tình cảm vẫn còn tốt như vậy? Tuyệt đối phải trải qua sự quan tâm chăm sóc lẫn nhau, dụng tâm cho nhau, cũng chính là phải chăm lo cho cuộc sống. Điểm này rất quan trọng.

Khi tôi nói đến đoạn này, học trò của tôi đều rất chăm chú lắng nghe. Đúng lúc tôi cũng đã dạy xong một lớp, khi tiễn chúng ra khỏi cổng, đột nhiên khi tôi đi vào lại trong lớp học, thì nhìn thấy một quyển sổ tay. Tôi cũng không biết là của em học sinh nào bỏ quên lại. Tôi cảm thấy việc đó như ông trời đã sắp xếp, đúng lúc em nào đó đã quên mang về. Kết quả tôi vừa mở quyển sổ đó ra, em học sinh này đã đem những nội dung tôi giảng ngoài khóa trình học ra, từng câu từng chữ đều ghi chép lại. Tôi thấy vừa mừng mà cũng vừa lo. Mừng vì học sinh tiếp nhận sự dạy dỗ. Bạn nói cho chúng nghe những đạo lý làm người này, chúng nghe xong rất vui mừng.

Các vị bằng hữu, vì sao giảng về đạo lý làm người xử sự thì chúng lại nghe rất thích thú? Bởi vì chúng cảm thấy chúng có thể lập tức có được lợi ích ngay trong cuộc sống. Cho nên khi tôi nhìn thấy học trò ghi chép lại nào là “biết nhau”, “quen nhau”, “tìm hiểu nhau”, “yêu nhau”, “kết hôn với nhau”, sau cùng còn đánh một cái dấu ngoặc “*ăn ở*”, vì vậy tôi rất vui mừng. Cũng còn nhìn thấy được những câu khác nữa, như là: “*Lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ*”, và “*Một lòng tận tụy, đến chết mới thôi*”. Rất nhiều nội dung tôi giảng bổ sung em này đều đã ghi chép lại hết, cho nên rất vui mừng khi những quan niệm này có thể khiến cho học trò được lợi ích. Vậy lo là cái gì? Lo là không biết mình có nói gì sai hay không, đến lúc làm mất đi cơ hội của chúng thì không thể gánh nổi. Cho nên chúng ta đối với học trò cũng vậy, đối với con em của chính mình cũng vậy, những quan niệm về làm người xử thế này phải nhanh chóng chỉ dẫn, nhanh chóng dạy bảo. Những quan niệm này mà để chúng lên tới trung học rồi mới dạy thì còn kịp hay không? Thì sẽ không dễ dạy nữa, rất dễ bị hoàn cảnh xã hội và những người cùng trang lứa làm ảnh hưởng. Vì thế, khả năng phán đoán này cần được sớm hình thành.

Tiếp đến, chúng ta sẽ nói với học sinh làm thế nào để phán đoán.

Cái gì gọi là “ái”? “Ái” là một chữ hội ý, gồm một chữ “tâm” thêm vào trong một chữ “thụ”. Thế nào gọi là “tâm thụ”? Chính là dùng tâm để cảm thụ điều cần thiết của đối phương, điều cần thiết của người khác, như vậy mới gọi là “ái”, là “yêu thương”. Vì vậy, khi có một người luôn suy nghĩ cho bạn, luôn luôn muốn thành tựu cho bạn, thì cảm thụ của bạn là gì? Vô cùng hoan hỷ, vô cùng ấm áp. Cho nên cảm giác của “yêu thương” là gì? Là ấm áp.

“Cảm giác của yêu thương là ấm áp”. Các vị bằng hữu, hiện tại các vị có cảm thấy ấm áp hay không? Giả sử, bạn đối với vị bằng hữu này cũng được, người thân của bạn cũng được, trong quá trình qua lại với nhau mà cảm thấy rất ấm áp thì đó nhất

định là đối phương rất biết cách suy nghĩ cho bạn, biết suy nghĩ cho bạn về mọi thứ. Chúng ta vừa nói xong một quá trình hoàn chỉnh. Những thanh niên hiện nay họ lại không biết cách làm như vậy, cho nên bỗng chốc thì hai người đã yêu nhau. Khi yêu nhau mới phát hiện không thích hợp với nhau, muốn chia tay. Nhưng do khi bắt đầu không có cẩn thận, cho nên đến lúc lấy phải anh chồng không ra gì thì họ có để cho bạn chia tay được hay không? Có thể là không được. Đến lúc đó thì rất phiền phức. Cho nên hiện tại có rất nhiều nam nữ yêu nhau đến cuối cùng thì hai bên xung đột, tổn thương lẫn nhau, thậm chí còn xảy ra những sự việc rất bi thảm đau lòng, đều vì sự sai lầm trong tình cảm nam nữ, cũng chính là vì khi bắt đầu không cẩn thận khi tìm đối tượng.

Tôi thường thường nghe có rất nhiều người trẻ tuổi nói: *“Hiện tại nếu không đang yêu đương với một ai đó thì cảm thấy bản thân mình rất mất mặt”*, cho nên để theo kịp với phong trào nên phải đi tìm đối tượng để yêu. Có loại tâm thái như vậy thì sẽ khiến cho bản thân mình rơi vào tình cảnh vô cùng nguy hiểm. Vì sao người trẻ tuổi lại có loại tâm thái như vậy, nguyên nhân do đâu? Từ nhỏ đã tiếp nhận những loại như tình ca, cho nên nghe nói hiện tại ở mầm non cũng đã nghe chúng thích nhau rồi. Đứa nào với đứa nào đó là một đôi, ai đó với ai đó là một cặp. Chúng ta không thể cười! Nghe thì rất buồn cười, nhưng suy nghĩ tỉ mỉ thì rất đáng sợ. Những thứ ô nhiễm này sẽ có ảnh hưởng rất lớn đến nội tâm của trẻ. Vì vậy đã có một học sinh tiểu học có thai, không biết cha của đứa bé là ai, suy nghĩ không ra, không xác định được là người nào. Sau đó, khi phỏng vấn em học sinh tiểu học này, em nói: *“Hiện tại không có bạn trai thật sự là một sự việc rất mất mặt”*. Đây là từ một học sinh tiểu học nói. **Cho nên chúng ta đối với con cái của mình, đối với học trò của mình phải dạy cho tốt, phải khiến cho con em tránh khỏi sự ô nhiễm của truyền thông đa phương tiện. Cho nên, cho con cái xem truyền hình cũng phải có sự lựa chọn. Những thứ sắc tình bạo lực, những phim kịch ái hận tình thù thì không nên để chúng xem. Sau đó thêm một bước dạy bảo chúng cách phán đoán như thế nào mới là chân thật yêu thương quan tâm người khác.** Cho nên, khi chúng ta biết yêu thương người khác, nhất định đem đến cho người khác một cảm giác rất ấm áp, cảm giác rất hoan hỷ. Giả sử hôm nay bạn chơi với người bạn này, hay tìm hiểu với một đối tượng, làm cho bạn mỗi ngày áp lực đều rất lớn, rất đau khổ, vào lúc này bạn phải nhanh chóng đưa ra lựa chọn. Sự việc càng kéo dài thì càng phức tạp. Cho nên vào lúc này hiểu được đối phương có thể sẽ đem tình cảm để uy hiếp bạn, họ nói sẽ rất yêu bạn cho nên bạn phải nên làm cho họ điều gì đó; họ nói họ rất yêu bạn, cho nên hôm nay bạn chỉ có thể ở bên họ chứ không thể ở bên cha hay mẹ, sẽ đem chuyện tình cảm ra để uy hiếp đối phương, để yêu cầu người khác. Vì thế, hiện tại nam nữ yêu nhau có được thoải mái hay không? Rất nhiều người phải đau khổ.

Bởi vì con người không biết được cách yêu thương người khác như thế nào, suy nghĩ cho người khác như thế nào, vì thế yêu thương đích thực là việc cần phải học. Trong “Đệ Tử Quy” dạy chúng ta cách yêu thương người khác như thế nào, trong đó một chương “Phiếm Ái Chúng”: *“Phàm là người đều yêu thương”*. Nội dung phía sau

bao hàm việc đối nhân xử thế ở ngôn ngữ, hành vi, áp dụng vào trong tình yêu thương đối với người khác.

“Cảm giác của yêu thương là sự âm áp”, ở điểm này phải chú ý. Tuyệt đối không phải như mấy bản tình ca, yêu đến chết đi sống lại. Cái đó không gọi là tình yêu. Đó gọi là gì? Đó gọi là “dục”. Lúc nào cũng muốn khống chế đối phương, muốn chiếm hữu đối phương, khiến cho đôi bên đều bị áp lực rất lớn. Đó là “dục” chứ không phải yêu. Cho nên cái “dục” này mặc quần áo rất đẹp lại hóa trang thành tình yêu. Bạn không nhìn cho rõ ràng thì sẽ bị lừa.

Góc độ thứ hai có thể phán đoán có phải thật sự là tình yêu hay không thì “ngôn ngữ là chính trực”. Các vị bằng hữu, tiêu chuẩn này của tôi tuyệt đối không phải chỉ tiêu chuẩn cho mối quan hệ nam nữ, mà để xem tất cả thân hữu của bạn có phải thật sự yêu thương bạn hay không đều có thể dùng tiêu chuẩn này để đo lường. Cho nên, ngôn ngữ của tình yêu là chính trực, chân thật nghĩ cho bạn, chứ không phải hoa ngôn xảo ngữ. Vì thế, khi tôi giảng bài giảng này, sau khi đem “biết nhau”, “quen nhau”, “tìm hiểu nhau”, “yêu nhau”, “kết hôn” phân tích cho học sinh nghe xong, tôi đều sẽ hỏi: Giả như nếu có một người con trai nói với em khi mới gặp là *“mình rất yêu bạn”* thì em có tin hay không? Người con trai từ “biết nhau” nhảy liền sang “yêu nhau”, đây rõ ràng không phải là một hiện tượng tự nhiên, nhất định là giả, là một sự sai lầm.

Còn có người mới quen nhau ba ngày đã nói: *“Anh nhất định sẽ cưới em”*. Từ biết nhau mà chuyển ngay sang kết hôn. Tôi nói với các em đó tuyệt đối là lừa gạt người, đều là hoa ngôn xảo ngữ, ngôn ngữ đều không chánh trực. Ngôn ngữ không chánh trực thì có nghĩa nhất định là có ý đồ và mục đích. Đến khi họ đã đạt được mục đích rồi thì sẽ như thế nào? Ruồng bỏ bạn. Vì vậy, phải biết cách phán đoán ngôn ngữ của đối phương. Lời hoa ngôn xảo ngữ thì không thể nghe. Nhưng mà nói thì nói vậy, con gái thì sợ nhất là gì? Cho nên nếu không có khả năng tương đối nào đó thì không được.

Có một người bạn rất thú vị. Lần đầu tiên khi cô gặp người chồng của mình, chồng của cô liền nói với cô: *“Răng của em không tốt cho lắm”*. Đó là lần đầu tiên gặp, chồng cô đã nói với cô là răng của cô không được tốt. Người như vậy có tốt hay không, có chánh trực hay không? Bạn xem, rất là chánh trực. Lần đầu gặp đã nói răng của cô không tốt. Sau đó chồng của cô (lúc đó vừa mới biết nhau) lại nói với cô: *“Nếu răng của em không tốt vậy thì đường ruột của em cũng không tốt”*. Rất có khả năng suy đoán! Răng mà không tốt thì nhai sẽ không tốt, tiêu hóa liền không tốt, như vậy sẽ tăng thêm gánh nặng cho đường ruột, lâu dài thì đường ruột cũng sẽ không tốt. Anh ấy nói như vậy có phải là lời thật hay không? Là lời thật. Cho nên cô chính là vì người chồng mới lần đầu gặp mà đã có thể trực tiếp nói răng của cô không tốt. Cô nói con người này rất là chánh trực, tuyệt đối sẽ không nói lời giả dối, cho nên cuối cùng cô đã lấy anh. Hiện tại, vợ chồng họ đang sống rất hạnh phúc. Cho nên chúng ta phải biết phán đoán, ngôn ngữ phải chánh trực chứ không phải hoa

ngôn xảo ngữ. Thậm chí rất nhiều bạn bè, rất nhiều người a dua theo bạn, thì những lời đó đều không phải là thật. Chúng ta phải biết phán đoán, biết phân biệt.

Tiếp đến, “tâm địa là vô tư”.

Khi một người có tâm yêu thương thì có chuyện chỉ có tâm yêu thương với một người mà thôi hay không? Tuyệt đối không, người đó sẽ có tâm yêu thương, quan tâm đối với rất nhiều người, như vậy mới đúng. Có rất nhiều cô gái sẽ nói, chồng của họ xếp thứ nhất là cha mẹ, thứ hai là anh em, thứ ba là con cái, họ là vợ xếp ở sau cùng. Kỳ thực, khi họ nói như vậy thì trong tâm của họ cũng đã có chút an ủi, bởi vì người chồng mà biết hiếu thuận cha mẹ, yêu thương anh em, thì tâm yêu thương quan tâm của người đó với người khác mới là thật. Vậy bạn sống với người đó mấy mươi năm sau thì tình nghĩa của họ đối với bạn càng ngày càng sâu. Cho nên cái tâm địa này nhất định phải vô tư thì mới là thật.

Sau cùng, “hành vi là thành toàn”.

Khi bạn có rất nhiều cách nghĩ tốt và muốn đi hoàn thành, họ tuyệt đối sẽ tùy hỷ công đức, họ tuyệt đối sẽ tán thành để bạn đi làm. Đặc biệt khi bạn muốn hiếu thuận với cha mẹ, khi bạn có rất nhiều lòng yêu thương, khi bạn muốn thực tiễn những giáo huấn của Thánh Hiền, thì họ nhất định sẽ tán thán bạn tận đáy lòng, thậm chí còn đẩy thêm cho bạn. Như vậy mới chân thật là tình yêu.

Hiện tại có rất nhiều thanh niên khi tìm hiểu nhau thì lại không dám đưa người yêu về nhà mình ra mắt. Thậm chí nói: “*Em muốn về nhà để thăm cha mẹ*”, họ sẽ nói: “*Anh rất khó mới được nghỉ, cho nên hôm nay em ở chơi với anh, không đi đâu cả*”. Người nam mà như vậy thì có nên yêu hay không? Nguy hiểm, không thể yêu. Bởi vì nếu như bạn muốn về báo hiếu cha mẹ thì họ nhất định phải hoan hỷ, nói “*em mau về đi*”, thậm chí là còn nói “*để anh đưa em về*”. Vậy vì sao mà những người trẻ tuổi này lại không dám theo cùng đôi phương về nhà của cô, nguyên nhân do đâu? Nguyên nhân vì cha mẹ của người đối phương đều có những kinh nghiệm từng trải, đến lúc đó thì khi nhìn thấy họ sẽ giống như kính chiếu yêu, chiếu ra thì sẽ lộ hết chân tướng. Vì thế mà thanh niên hiện tại đều rất sợ đi gặp cha mẹ của người yêu, bởi vì đức hạnh trong nội tâm chưa đủ. Cho nên khi đối phương có những cách nghĩ hay này thì chúng ta phải tùy hỷ với họ, như vậy thì tình cảm đôi bên, sự tán thành của đôi bên cho nhau sẽ càng ngày càng cao.

Tôi có một người bạn. Em gái của người bạn này làm việc ở Hawaii, nhưng đúng lúc này thân thể không được khỏe, cho nên vấn đề kinh tế liền giảm sút. Người bạn này của tôi là anh trai của cô. Anh bạn này liền đem số tiền tích góp được trong hai năm đem chuyển hết cho em gái. Tin rằng hành động này sau khi thực hiện thì ai là người vui nhất? Là cha mẹ, cha mẹ của họ hoan hỷ nhất. “*Huynh đệ hữu ái*”, đó là việc khiến cha mẹ yên lòng nhất. Khi làm những công việc này, anh còn ủy thác cho người vợ mà nói: “*Em hãy giúp anh đưa món tiền này cho em gái*”. Giả sử như bạn là người vợ đó thì bạn sẽ nói gì? Tiền này không phải chỉ có một mình chồng kiếm

ra được, mà là vợ chồng cùng kiếm. Kết quả vợ của anh rất hoan hỷ chuyển số tiền ấy để thành tựu người chồng, thành tựu đức hạnh của việc yêu thương em gái và sự tương thân tương ái, còn trước mặt chồng nói cô rất khâm phục anh ấy khi làm như vậy. Mọi lúc cô đều chỉ nhìn vào ưu điểm của chồng mình, vì thế mà vợ chồng họ sống với nhau rất hòa thuận vui vẻ. Cho nên khi người bạn đời của chúng ta làm được những việc rất tốt như vậy thì chúng ta nhất định phải toàn tâm toàn ý mà giúp đỡ. Cho nên, “hành vi là thành toàn”. Quan hệ vợ với chồng nếu thuận theo đạo nghĩa thì phước phần về sau của gia đình này nhất định sẽ rất lớn.

Được rồi, tiết học của chúng ta hôm nay chỉ đến đây! Cảm ơn mọi người.

A Di Đà Phật!

Làm Thế Nào Để Trở Thành Một Người Tốt Chân Thật Đúng Như Pháp (tập 11)

Giảng ngày 20 tháng 11 năm 2004 tại Thành phố Hải Khẩu, Trung tâm Võ Lòng Quốc Học Hiếu Liêm

Người giảng: Thầy giáo Thái Lễ Húc

Cần dịch: Vọng Tây Cư Sĩ, Viên Đạt Cư Sĩ, Mộ Tịnh Cư Sĩ, Phước Tịnh Cư Sĩ.